

П Е Ш Т А Н С К О - Б У Д И М С К И Й
С К О Р О Т Е Ч А .

(С о у р т е г.)

П Е Ш Т А .

Четвртакъ

27. Априліа 1844

Год. III.

ГЛАСЪ СРБСКЕ ВИЛЕ.

Дай носи вольно сребро и злато на
Честь рода, — одъ тогъ добыѣшь краснѣю
Ты цѣну — — — —

Веселѣ, шала подобно санку ѣе
Одлетит' навѣкъ, сыла што мудрости
И труда дигне, то ѣе остат'
Яче одъ цера и славне Фрушке
Светиѣъ.

Изъ облачка извину се
Посестрѣме абланъ — стасакъ :
Чуйте Браћо! чуйте Срби!
Вила дже свой веѣъ гласакъ ;
Иде гласакъ на све стране,
Ехо нѣму грми, ечи,
И у гласку разумѣти
Ев' ове намъ дав рѣчи :

„Побратѣме србскій сыне!
Из—а сва се дижи саде,
Вышла сила чрезъ мене ти
Вѣсть разумѣт' ову даде!
Дай приноси жертве волянъ
Просвештена на огньиште;
Знай да Рода честь и дика,
То одъ тебе данасъ иште!

„Славной дижи ты Соѣин [мудрости]
Дичне храме и олгаре,
Лѣпше него сребро злато

Даваѣе ти она даре ;
Изъ прекрасногъ врта нѣногъ
Потомакъ ѣе брати цвѣѣе
За Родъ Србскій преполезно
Што увенут' нигда неѣе.

„Родъ е теби душа твоа —
Онъ ти Идолъ буди вѣчно,
Любавъ топлу гоѣѣ само
Нѣму служи непресѣчно;
Ништ' не тан што бы могло
Увеличат' Рода славу,
Тадъ ѣе твою окитити
Лавровъ вѣнацъ врстну главу! —

„Хоѣе л' кивно душманъ лютый
Отечество т' да погледи,
Тражи л' да га злобною рукою
Съ тобомъ скупа озловреди;
Ил' ти жели обычае
Майке сладке порушити,
И за боемъ тежеѣ бѣсно
Жедни л' твою крвцу лити :

„Тадъ устани Побратѣме
Мачъ узъ витко бедро паши!
Те ударай сложнѣ млаѣанъ,
Некъ с' зна што ѣе реѣи „Наш
И докъ главу послѣдиѣга
Твогъ не скинешъ душманѣна,
Не враѣай се са боишта
Давъ ли быо ил' тавнина!

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

„Опетъ велимъ — Србскій сыне!
 Из—а сна се джи саде,
 Вышша сила чрезъ мене тя
 Вѣсть разумѣт' ову даде;
 Дай приноси жертве волянъ
 Просвѣштена на огньиште,
 Знай да Рода честь и дика
 То одъ тебе данасъ иште!!“*)

у Н. Саду на Ђурђево данъ 1844.

Др. Петаръ Јовановићъ.

ДРАГАНАЦЪ.

(Изъ Пожунске Читаонице.)

II.

Драгиня кћи некога селяка изъ Борака у 16. години младости своје, не само у своје селу, већ у читавој околини све е дѣ-

*) Одъ постанка свѣта сви народи признаю, да су Школе, и явно дѣчице воспитаніе основъ среће, и „главизна спасенія“ рода човечиѣгъ. Свакій дакле Србинъ племенитый неће каснит' коју пару и динарѣ своевольно и на то принети, да Школе наше Србске подигнемо, Учитель народне болѣ снабдѣмо, и Фондъ нашъ Школскій, ово властито — национално наше Заведеніе умножимо и подпомогнемо. — Школе, Браћо! Школе дижимо, вели блаженопочившиј Досіејей; — а превыспренный духъ неумрлогъ Лукіана о томе овако прориче:

„Ей! и то сотворять: Ей!

Сотворять и то

Србн, любяци Родъ! —“

Слѣдујмо дакле и мы примѣру просвѣштеногъ вѣка, — и мудрымъ Просвѣтителѣ Србски Совѣтима; те да оно, што е наше одъ старине: Ёзыкъ, Вѣру, Име, — наймилие благо Народность нашу—сачувамо, и обдржимо!!

вице лѣпотомъ надвысывала тако: да су се већ у ово доба многи младићи за ню отимали. Родутелѣи, будући имъ е она единица была, тако су за њомъ чезнули; да ю ни недѣломъ у церкву саму ни су пустили, боѣи се сваке незгоде. Мати, коя е сву срећу у лѣпоти кѣри свое налазила, често е мужу своме говорила, да она никако допустити неће, да се Драгиня изванъ села уда; и то само за сына старца Сіме, кой е съ њоме одрасто, и одъ дѣтинства ю облюбіо тако; да се јоштъ као дечагъ съ нѣднимъ другимъ дѣтетомъ у селу и грати не хотѣо. А и Драгиня е младогъ друга свога јоштъ онда облюбила, па и сада кадъ су се толики за ню отимали, само е свога Младена (тако се онъ звао) видити желила. Огацъ Младеновъ е цѣли животъ у пріятельској любви са отцемъ Драгинѣ провео, и само е то доживити желіо, да њи двов зајдно усрећене видити може, збогъ чега е стваръ ова већ цѣломъ селу позната была, коѣ е све оне, који су се надали Драгиню добыти, до таквогъ здвоєня довели: да су на свака средства мыслили, коима бы ю задобити могли, ма и самомъ смрти Младеновомъ. —

Богданъ Баряктаръ, сынъ Вука Баряктара Кнеза Граховлянскогъ видивши само еданпутъ Драгиню у Намастыру, тако се у ню залюби: да е свога отца дотле нагоніо, да му ю за жену проси, докъ му овај обѣћо не да ће то учинити. Кадъ е Вукъ у Борке родителѣима Драгинѣ дошао, и намѣру своју предложіо, ови су му одговорили, да е она Младену већ намѣнѣна, и да ю нитко други добыти неће. Вукъ, кой е толикомъ охолости надахнутъ быо; да и Протѣи, кадъ бы му овај кѣрѣ своју одказо, осветити се небы пропустио, овимъ себе у толико снижена видећи, разярѣнъ кући се врати, и изкаже сыновима, какавъ е одговоръ добыо. Но неју му опростити „вели“ макаръ ме сви шесть волова стало.“ — Зато имъ таки наложи: да неколико беѣара у селу подмыте па да ће съ њима и онъ у Борке поћи, и Драгиню на силу отети!

кои у правима отцу равни ово и учинише. Крећући се одъ куће понѣли су са собомъ доста вина, мяса, и неколико погача; затимъ доста пушака, анџара и наџака, којима су насиліе мислили учинити.

III.

Мракъ се е већ ватати почео, и само рѣдки сунца зраци свѣтлостъ свода небесногъ су јошть руменили. Младенъ, кому е први посао био, у вече, кадъ одъ посла кући дође, своју Драгину посѣтити, ову вечеръ задржао се мало на пољу, да слогъ еданъ дооре. Она пако на любезника очекивајући съ матеромъ е вечеру приправљала отцу и будућемъ тасту своје, који су обично вечерниѣ доба у пріятельскомъ разговору мирно проваћали. А и Старацъ Симо е већ на разговоръ приспѣо, и у стаи са отцемъ Драгинѣ разговараосе. Сви су као обично, и ову вечеръ весело проводили, само Драгиня малу бригу показиваше што е Младенъ вечерасъ тако закаснио. Кадъ е већ тама ноћна сасвимъ планине покрила и Драгиня сву наду, да ће Младена вечерасъ видити, изгубила, мислећи да ће онъ на пољу съ волови остати, зачуе се штене предъ љсомъ, и она држећи да е онъ изтерчи му врата отворити. Али одъ страха на землю паде, кадъ у мѣсто нѣга неколико люди у црномъ одѣлу, замазанимъ лицемъ смотри, гоји негледајући што се е она онесвѣстила спопадну ю, на коня намѣсте, и побѣгну, безъ да е она и гласъ еданъ изпустити могла. —

Мати, којој е дуго кѣри заостанѣ не обично было изиђе да ю скупа са Младеномъ у кућу зове; но смотривши врата обора отворена, безъ да е Драгиня тамо, берже на путъ са страхомъ изтерчи, и видећи да е ни ту нема, тешко се у кућу врати, гдѣ изуистивши „нема Драгинѣ“ — на землю се обори. Старомъ отцу Драгинѣ, кадъ е жену у несвѣсти видіо, и рѣчи нѣне само на полакъ разумѣо, ние више требало, за свалити га съ клупе на землю. Симо, у најслабемъ разговору, овимъ смућенъ, незнајући шта се догодило, само ѿ укоченъ гле-

дао докъ га сынъ изъ ненада на врата ступивши, и страшно ово позорѣ смотривши, незапыта: „Шта е то отче!? Гди е Драгиня?“ но отацъ му незнаде одговорити, него мати која е и у несвѣсти име кѣри чула, полумертвимъ гласомъ одговори: „нема е! одвели су ю!!! —“

Младена е одговоръ овај, као ножъ у сердце згодіо, и тежко су га јаке ноге уздержале, да се међу лежеће родителѣ Драгинѣ стропошто ние. Блѣдъ као стѣна стојо е гледајући любезне своје родителѣ, а на отца свога сасвиме као да е и заборавіо, докъ му овај проговоріо ние: „не мой Сыне сада жаловати, већ айде да ѿй на постелю положимо, а мы да се у поћеру за Айдуцыма кренемо, не бы ли ѿй трагомъ гдѣгодъ стигли и Драгину отели.“ —

III.

Старацъ Сімо са Младеномъ и Дружиномъ добро оружанъ јошть ону ноћъ поћерао е на конѣи за Айдуцыма, трагомъ преко Накре, и намыслио ѿй е до дана стићи, ма му сви конѣи поцѣркали. Кадъ е већ зора плавити почела, и они подъ верхъ еданъ у Јаворнику приспѣли; чуо на верху некій тутанъ, и мислећи по нѣчу да су то зацѣло Айдуцы, подбоду оштро конѣи, и за неколико часова погну се на верхъ. — Вукъ, боећисе зарана уютру дѣвойку у село водити, стао е са своима, да конѣ одморі, и онда стопромъ противнике своје упазіо, кадъ су га ови већ са своју страна обколили. Но мислећи што се борбе тыче, да ће онъ надвладати, уплашиосе е, да му не бы како дѣвойка измакла, и тако га осрамотила, па зато коня, на коме е она увезана была, за свога привеже, да му у свакомъ случаю на руцы може бити; а момцыма заповѣди да се оружја лате, и оштро држе. Но истомъ што су се пушкарати почели, сви момцы нѣгови, осимъ сынова, видећи опасностъ, којој се за ништо излажу, окрену низъ гору вѣдити, кое опазивши сынови мислећи да имъ и отацъ бѣжи, нагну за момцыма. Вука е ово разярило; али видећи да сада самъ више ништа учинити не мо-

же, принуђенъ буде и самъ бѣгомъ животь спасти. Но Драгиня му е сметала; съ нѣоме бѣжати нѣ могао, а безъ нѣ волю бы умрѣти. На послѣдку кадъ е видіо: да ће, ако ю іошъ уза се водіо буде, погинути морати, да се непријателѣи съ нѣоме не диче, ножъ іоі у сердце убоде, па одсѣкнувши уларъ коня нѣногъ ослободисе, и тако самъ бѣжати почне. Драгиня са смерти бореѣисе, име Младена е споминала, кое отаць нѣговъ чувши потерчи тамо, одкудъ е гласъ дошао; но несмотривши ю упаци бѣгаюћегъ Вука, и шарромъ га са коня обори, па се за другима спусти.

Младенъ гонѣћи Айдуке наиђе на Драгиню, и видећи ю у крви, едва съ коня сиђе, и къ нѣой дотерчи. Но садъ стопромъ види, да е оладнила, па зато већъ немоћнимъ рукама изтергне іоі ножъ изъ персію, и съ коня ю скине. Ни су га могле већъ ноге держати, него се скупа съ нѣоме на землю свали, и обнезнани се.

Отаць Младеновъ опазіо е међутимъ, да му сына у дружини нема, па кадъ е већъ видіо, да Айдуке достићи неможе, вратисе и именовъ га викати почне. Али не добивши одговора сазове дружину и раздѣли ій по гори, да га траже. Самъ идући на мѣсто, гдѣ е Вука оборио, упаци Младена са Драгиньомъ на земљи лежећа, и кадъ му се ни садъ неодзове, держећи да е мертво обадвое, одъ жалости съ коня падне, и душу испусти.

Кадъ е Младенъ мало къ себи дошо, упаци не далеко и отца мертва на земљи. Двѣ су му се свеће овде угасиле, одъ којихъ е нѣгова срећа зависила, и да бы съ нѣима на вѣки остати мого, тѣла нѣіова на иста мѣста гдѣ су лежала, закопа, и камене имъ крстове посади; самъ пако као Пустыньикъ у пећини едной, не далеко одъ нѣіовы гробова жалостну е свою младость, и несретный животь, удалѣнъ одъ своіу живући, провео.

Овай брѣгъ, на коме су они закопани, и данасъ се на вѣчиту упомену „Драганацъ“ называ. Гора ова налазисе у Ножежкој Вармеѣи не далеко одъ Цакре Нама-

стыра. О нѣой се говори, да су Айдуцы некада дѣвойку одъ родбине украли, и да ій е ова ту стигла, и съ нѣима се побила; па у бою томе да е Драгиня дѣвойка, и іошъ нетко пао. Одъ то доба веле зове се гора Драганацъ.

(Васило Здѣларъ 1812. г.)

Н Е Ш Т О О С Р Б С К И М Ъ НАРОДНЫМЪ ПЕСМАМА.

У Лѣтописима Славенске Літературе,^{*)} кои одъ прошасте 1843 године у Липској излазити почеше, многе важне Чланке о Славенству налазимо. Зато ово дѣло као лепъ за књижество добытъ, свакоме Србину препоручуемо; еръ доба е већъ, да се по немилой судбини разсеяна браћа огромногъ племена Славенскогъ међу собомъ већъ болѣ на књижевноме полю упознаду. Учредникъ е овогъ дѣла Г. Др. І. П. Јорданъ Профессоръ Славенскогъ языка и Літературе. Добытисе могу по свима Нештанскимъ Книгопродавницама по 6. фор. у сребру годишнѣ. — Досадъ смо свака два месеца по едну Свезку добыли, а садъ одъ почетка 1844 год. свакогъ месеца по една свезка излази. Прву смо већъ одъ године 1844 у руке добыли са образомъ П. І. Шафарика, у којој осимъ други важны за наше Књижество предмета, налазимо и животописъ нашегъ Митроносногъ Певца Лукіана Мушицкогъ. — У 5. и 6. Свезки одъ прошасте г. налазимо еданъ Чланакъ одъ П. І. Шафарика, подъ насловомъ: „Бібліографічний прегледъ Славенски Народны досадъ скуплѣны Песама.“ Изъ когъ за Славенство свакояко важногъ предмета ставлямо овде, нашимъ драгимъ Читателѣима, само: „Прегледъ Србски Народны Песама,“ оставляюћи прилику о другима за другій путь. По Г. П. І. Шафаріку дакле слѣдећій Скупъ Србскій Песама налазисе:

^{*)} Jahrbücher für slavische Literatur, Kunst und Wissenschaft. Redacteur Dr. J. P. Jordan. Erster Jahrgang 1843. Zweiter Jahrgang 1844.

1) Разговоръ угодный Народа Славенскогъ одъ Андрије Качића. Венеція 1756 год. 8. 396. страна. Ово е дѣло више путъ прештампано. Найновіе е издание одъ В. I. Дундера у Бечу 1836 I. 416, II. 382 стр. (Римскимъ словима). Качићъ е писао у духу наши Народны Песама. Гдееко е у Песме сасвимъ Народне. као: Песма о женидби Сибинянинъ Янка стр. 119, о Себули, Мустай-Паши и Драгоману, стр. 120; друге као н. пр. Песма о Радославу у нечемъ изменѣна. — Изводи изъ Андр. Качића налазе се у Пѣсмарицы одъ Ковачевића. Будимъ 1818. 8 (са Кириловимъ словима); Житіе Ђорѣа Кастриота Скендербега одъ Поповића. У Будиму 1828. 8 стр. 75 — 127. — Налазе се и Латински преводи. Descrip. reg. banor. et her. Illyricor. Budae 1764. 8. одъ Поповића; Преводи Качићевы Пѣсма на Немачкомъ ѣзыку налазе се у В. Герардовой Вили. У Липској 1828. 8.

2.) Fortis Viaggio; Путованѣ по Далмацији. Одъ год. 1744, у 8.—ву I, II Часть. У овима се налази Италијанскій преводъ песме о Асан-Агиницы, одкудъ е после Гете на немачки превео.

3.) M. P. Katanacic' Frustus auctumnalis: Есени плоди скупљени на вышинама Панаонскогъ Парнасса. Загребъ 1784. у 12. 78. Овде се две ил' три Народне Песме налазе, као стр. 65. коштуца, стр. 70. Поводна и др.

4.) F. M. Appendini Notizie: Историчко-Критичке Черте о древности, Повестницы и Књижевности Рагузанској. Рагуз. 1802—1803. 4 I, II. У II. части стр. 259 — 262 налазе се една Србска юначка песма са Италијанскимъ преводомъ изъ Марк. Брисеръ прештампано. о комъ се вели, да е јоштъ многе юначке песме скупіо и превео.

5.) Повесть Філософа Синдиче, Будимъ 1809. 8. 96. Међу другимъ Стихотворнымъ Саставцыма, налазе се овде една подужа, али искварена Народна песма.

6.) Мала Србска Пѣсмарица, издана одъ Вука Стефановића. Бечъ 1814. 8.

I. 120. II Часть подъ насловомъ: Србска Пѣсмарица *) 1815. 8. 262.

7.) Српске Народне Пјесме, скупіо и на свијетъ издао Вук Стефановић Караџић I. Ч. Лайпц. 1824. 8. LXII — 316, садржи женске песме. II. Ч. 1823. 305, у којој се најстарије юначке песме налазе. III. Ч. 1823. 309. садржи новіе песме юначке. У IV Ч. Бечъ 1838. 368 налазе се разны времена песме юначке.

Преводи овы наши Народны Песама налазе се одъ Госпоје Талвије подъ насловомъ: Volkslieder der Serben, metrisch übersetzt und historisch eingeleitet von Talvj (Th. A. L. v. Jacob, садъ Робинзонъ). Свезка I. у Халли 1825. 8. 293; Свезка II. 1835. 330. — Serbische Hochzeitlieder, herausgegeben von Wuk Karadzsić, metrisch übersetzt u. von einer Einleitung begleitet von Eug. Vesely. Pesth 1826. 8. 196. — Wila, Serbische Volkslieder und Heldenmährchen von W. Gerhard, I Део Липск. 1828. 8. 426. II 317; и други. Servian popular poetry translated by John Boving. London 1827. 8. XLVIII. 235. — La Guzla, Паризъ кодъ Levrault, 1827 нема песама Народны, него су само производи Поете Mervincet, кои никадъ међу Србима не бы. — Многе Србске Народне песме има Челаковскій у своме „Собранию“ 1822 — 27, после налазе се у Лѣтописима Ческ. Музеума Г. 1829. I. 25. Г. 1830. II. 143. Г. 1832 II. 138. Ханке Гунгманна Литература стр. 57 — 65. Русскій одъ Касторскогъ. Липиц. 1838 и проч. Налазе се и Мађарски преводи наши Народны Песама одъ Секача.**)

Ново Изданіе Србски Народны Песама изишло е подъ насловомъ: Српске Народне Пјесме, скупіо их и на свијетъ издао Вукъ Стеф. Караџић. Књига прва, у којој су различне женске пјесме. У Бечу 1841. 8. 640. У првој књизи овогъ знаменито умноженогъ изданія налазе се 793 Песаме. Другу Књигу жельно очекуемо.

8) Славенске Народне Песме,

*) Ове књиге кодъ себе немамъ, дакле на самъ ни могао ставити насловъ књиге одъ речи до речи.

***) Многе су и одъ нашегъ незаборављеногъ Србина Мих. Витковића Мађарски преведене.

скупљене одъ Фр. Лад. Челаковскогъ. Прагъ 1822 — 27. 8. I. II. III. Србске Песме налазесе у I. Ч. Стр. 164—90. II. 122—185., III. 150—211. извађене изъ Збирке одъ В. Стеф.

9.) Саборъ Истине и Науке одъ I. Стеића, Доктора Медицине Београдъ 1832 8. 224. (Првѣй посао и плодъ нове Княже-ско — Србске Книгопечатнѣ, али и најчестити!). На краю, као прилогъ ове књиге, налазесе 6. юначки Песаме Србскога Народа, одъ стр. 177 — 224, као: а) Бой на Косову, б) женидба Кралѣвића Марка; в) Воинъ и Богданъ Учићъ и Силный Асан-ага; г) Марко и Андрија Кралѣвићъ и Бегъ Подунавцацъ; д) Ђурица Войвода; е) Паша и Ватрићи.

10) Пѣванія Црногорска и Херцеговачка, сабрана Чубромъ Чойковићемъ Черногорцемъ, а издана Јосифомъ Миловукомъ. I. Свез. Будимъ 1833. 8. 160. Више не изиђе. Особито юначке Песме налазесе у слѣдуюћемъ (подъ №. 12) умноженомъ и поправљеномъ Сабранію.

11). Историја Черне-Горе одъ постанка до најновијегъ времена. Одъ Сим. Милутиновића Сарайліе. Београдъ 1835. 4 120. Овде се 7. Народны юначки Песаме налазе. Одъ стр. 14 — 20, 35 — 44, 50 — 54, 71 — 75, 85 — 90, 96 — 100.

12) Пѣванія Црногорска и Херцеговачка сабрана Чубромъ Чойковићемъ Черногорцемъ, па и њимъ издана истимъ. У Лайпцигу 1837. 8. 358. У овој се књизи 175 Юначки Песаме, одъ кои е В. Герхардъ стотину на Немачкѣиъ ѣзыкъ превео и за штампу преправио.

13) Лѣкъ Ярости Турске. Цетинѣ 1834, 8. 23. Покрай песаме на славу Черногораца, налазе се овде и 3. Народне Песме (одъ Петра Петровића Њвоша, Владыке Черногорскогъ?)

14) Даница Хорв. Слав. Далм. Загребъ 1836 — 1835. 4. Она намъ дае неколико Народны Песаме одъ чести изъ Збора Вуковогъ, а одъ чести изъ уста Народа самогъ, као: Год. 1835, №. 45, 46, 50. Год. 1836 №. 24, 25, 32 38, 40 — 48.

Осимъ овогъ прегледа одъ Срб. Нар.

Песаме досадъ изданы налази се по гдѣ-коя и у Лѣтопису Србекомъ а и у П. В. Скоротечи; а многе одабране Нар. Песме налазесе у Књижници изданой одъ Мате Топаловића подъ насловомъ: „Тамбураши и Шлирски,“ у Осѣѣку 1842. 8.

У Рукопису се налази знатно Собрание Народны Србеки Песаме кодъ Харков. Профес. Г. Срезнѣвскогъ, а и Г. Вукъ Стеф. Караѣићъ има у Рукопису јошть многе, кое съ највећомъ радошћу у новиѣмъ Изданію очекуемо.

У Пешти

Милошъ Радојчићъ

НАШЕ ДОБА.

— Наше е доба добродѣтелно; ерѣ добродѣтель мора да е гдигодъ у затвору, кадъ е слабо на полю има.

— Наше е доба безгрешно; ерѣ тво садъ погрешку на себи има, тай е носи безъ свакогъ устручаваня и срама јавно и слободно.

— Наше е доба безъ дуга; ерѣ садъ е судбина целогъ света дуговати; али дуговати е скоро и дужность, ерѣ се данасъ држи за нужду дужнымъ быти.

— Наше е доба жалбено и соучаствуюће; ерѣ читавъ свѣтъ данасъ е пунъ жалости и соучастія

— Наше е доба играчка; ерѣ највише живе и ранесе данасъ одъ игре.

— Наше е доба художественно; ерѣ данасъ се држи за највеће художество знати се обогати.

— Наше е доба многоестивно; ерѣ највишесе у томе правѣй животъ држи, да се само јакъ насити.

— Наше доба не ништа достойно; ерѣ садъ се често и ништа за достойно сматра.

— Наше е доба превидљиво; ерѣ никадъ се не толико превидило као садъ.

— У нашемъ добу мора човекъ да се највише стара за име; ерѣ садъ највише одъ имена зависи.

— Наше е доба заиста право доба; ерѣ време никадъ не тако брзо старило као садъ. Данашня мода сутра е већъ стара;

Внѣшнѣмъ родѣ юче забациласе, а данасъ е такова иста већь друга нова изышла: — А шта да кажемо за любку младость; Ено тамо еданъ младићъ едва иде сгуренъ и кашлюкцавъ съ ектичавымъ изгледомъ на штапъ наслонѣнъ. Ево овамо едне девойчице са упаднутымъ очима и бледымъ устнама гди иде; — изгледа као каква немоћна старица. — (Бледа и белоцветниковаста (модра) боя данасъ е нобель).

— Наше е доба противнаравно; ерѣ стари люди оѣю садъ младе дражесне године да замену. Д. Т

ДО ПИСЬ.

Изъ Новогъ Сада. Данасъ 7/19 Априла. о. г. сверадостный данъ роѣния Ныовогъ Ц. к. и. А. Величества Фердинанда I. (V) кодъ насъ се торжественнымъ светкованѣмъ прославю. За зорице юште ранне, са узвышены, бедема Петроварадински' рикаюћи топови, свечаность су Царевогъ дана и овдашнимъ жителяма обявили. Околъ десетъ сатѣй овде стануюћи Войницы и множина жителя', у веселомъ узвыку врвма е по простору варошкогъ дома, од' кудъ е потомъ свечана свита по стародавномъ обычаю найпре у Церкви Римо католической, а после и у Катедральной нашой Церкви, чувства благодарности, и топле желѣ свое, за дуги животъ и здравлѣ Преблагаго Владоца свога, усердно предъ олтаремъ Всевышнѣгъ изливала; меѣутимъ е звукъ топова' идрктаюћий тресакъ конянички' пушак' одсвудъ разливаюћий се радостный шумъ и усклыкъ пресрећны подавника' спроводю. У Церкви нашой началствовао е Пречестнѣйшій Г. Арсевић Стойковићъ, Архимандритъ Раковачкѣй, и АЕМ. у Діецези Бачкой Мандатаріи: пѣвие пакъ церковно украшавала е Юность Гимназіална са хармоническимъ своимъ сладкогласіемъ. И текъ што се ово, свеобщте (ереѣе наше ликованѣ у светоме Храму завершавало: многочисленно свакогъ реда и сана людство похити у горницу Гимназіе наше: гди е Благород. и Высокочученый Госп. Профессоръ Несторъ I. Исааковићъ, на Србскомъ Ёзыку Слово изрядно, свечаности сѣйной у свему сходно, весьма поучително, и за насъ у пресрећной отачины нашой благодетно живеѣе, одвећь утѣшително, а справмъ' высоке о себе Всемирствнѣйшег' Монарха нашегъ чувствомъ благодарности препуно, изказао; — по совершенною коегъ благонадеждна Юность Гимназіална, по народной Ариі „Пойте миле и невине, околъ мене птичице“ умилно е пѣвала пѣсму, одъ познатогъ родолюбца Г. Дра. Петра

Иовановића за ову свечаность сачинѣну, у коіой су овако последнѣ строфе гласиле:

„Живѣ намъ дуго Тіте благій
Айстрійскій Ти весо Домъ!
Ты си Србу алемъ драгій,
Злотворима лютый Громъ!
Юшть за много престолъ краси,
На комъ сѣдишь дично садъ:
Потомакъ Ти нека власи
Увѣнчава вѣнцемъ радъ!“

И слово, и пѣсма присутствующе е слышателѣ до najveћегъ умаленія тако довела, да се у очима многихъ пливаюћа суза радости огледала! И праведно! ерѣ кадъ по наравы свака птица своимъ пѣва гласомъ, могу ли се внутреня душе чувствованя, желѣ наше и мыслѣна болѣ никада, и яче обявити и излити, него у наравномъ, одъ свою милина' найслаѣемъ и угоднѣмъ матерпѣмъ Ёзыку и изразу? Дай о Боже! быле су речи задовољно одлазећи слышателя', да Србнародъ юшть Чрезъ Матуселова лѣта пѣва свою Славу, Дяку ФЕРДИНАНДА, отца обштенородногъ!!!
Б. I.

ПУТЬ ПО СВЕТУ.

У Брысселу 14 Апр. доѣ еданъ стараць у еданъ дућанъ, у коме узме едну жену мараму, и оде. На ви канѣ Терговца: „Ухватите тогъ Крадливца!“ окрене се стараць, натрагъ даде мараму и рекне Терговцу: Имайте доброту Господару, и предъ Судомъ све кажите, што самъ я учиню; я немамъ ништа ести, а у тавницы баремъ вма ћу покрывену стаю, и колко толко раане.

Цѣна ране 7. Маіа п. р. на Пешт.
пѣяцы, меровъ, грош. 6. вр.

	наиб.	сред.	лош
Жито	180	148	108
Наполица	82	75	70
Ражъ	70	67	64
Бчамъ	55	50	47
Зобъ	50	48	45
Кукурузъ	75	70	—
Проя	—	—	—
Жута каша	—	—	—

Станѣ Дунава у Пешти.

6. Маіа п. р. 11'. 3". 0"
7. Маіа 10'. 7". 0"
8. Маіа 10'. 1" 0."

Русійске парне купѣли (Dampfbäder) у Сегедину.

Заиста излишно бы было, да сва она срећна дѣйства и податке (Resultate), кое су овдашнѣ парне купѣли одъ почетка свогъ до данасъ учиниле, съ похваломъ превозносимъ. Я наводимъ само одвећ знаменито оно число купателя, кои су одъ почетка мѣсеца Ноемврија 1843 године до 8,000 нарастли, и кои су збогъ незгодногъ зимнѣгъ пута понайвише одъ самы Сегедински жителя уподреблѣни были, међу којима су се такви случаеви налазили, кои су костобольни, ревматически, катархални, сифилитически были, тако исто чирови, ране, красте, по тѣлу избаживаня и осипаня, далѣ шулѣви, пакъ и саме згрчене части тѣла, кое су збогъ свое упорности и лѣкарово и белестниково стерпѣние изцерпљивале, у парнымъ овимъ купѣлима совершено помоћ налазиле су. — Ово дакле къ сердцу примаюћи держимъ я, да ћу страдаюћемъ човечеству не малу услугу учинити, кадъ га на ово одвећ благодѣтельно заведеніе, кое подъ управомъ єдногъ лѣкара стои, а и у изнутрашнѣмъ свомъ намѣштаю свима потребама подпуно одговара, садъ нарочито внимателногъ учинимъ, будући да съ наступаюћимъ већ болѣшимъ годишњимъ временомъ збогъ одвећ рђавы путова прекинуто бывше сообщеніе и обращеніе людско, опетъ є повраћено и олакшано, а съ тимъ се и свакомъ болестнику прилика дала, и згода появила, како ће се онъ лако, съ малимъ трошкомъ, и за кратко време особито одъ горе споменуты зала и болестій тако, као да є одъ майке рођенъ, освободити моћи. У Сегедину 8 Априла 1844. Др. Х. . .

 Опетъ смо принуђени нашу П. Т. Г. Г. Предчисленнике, кои јошть платили ни су, најучтивіе умолити, да бы доброту имали, о наступаюћемъ Пештанскомъ Вашару припадаюће новце како за прошаста, тако и за ово полгодишнѣ теченіе, нама послати. А да бы она Г. Г., кои бы новце нама донели, лакше и безъ свакогъ труда такове предати могла; то умолявамо све вообще, некъ доброту имаю кодъ Славне наши Школа управляюће Депутацие у Доротеа улицы (Dorothea - Gasse Nr. 19), именито пакъ кодъ Г. Павла Недокланьскогъ, Кассе Перцентора, положити, гди ће свака Особа и Квѣтту приѣмити.

Издаватель.

Скоротеча излази у седмицы 2 путъ, Четверскоиъ и Недельомъ; цена му є како за овдашн тако и за страѣ се Предчисленнике за полъ године 4 фор. у сребру. Предчислитисе може на свакој ц. кр. Пошти, а у Пешта кодъ Издавателя, у Бедемской улицы (Bastei Gasse Nro. 349.)

Издаватель Димитрій Јовановићъ.

УПЕШТИ словеса Байцеловићъ.